



Mgr. Daniel Herman
ministr kultury

V Praze dne 12. března 2014
Č.j.: MK 11449/2014 OLP

Rozhodnutí

Podle ustanovení § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále též „správní řád“), na základě rozkladu ze dne 27. 11. 2013 (doplněn podáním ze dne 4. 12. 2013), který podal přípravný výbor Ukrajinské pravověrné řecko-katolické církve, ve složení Stanislav

„navrhovatel“), jsem přezkoumal rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 53440/2013 OC ze dne 13. 11. 2013 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým jako ústřední orgán státní správy pro věci církví a náboženských společností, určený zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), rozhodlo v řízení o návrhu navrhovatele na registraci církve a náboženské společnosti Ukrajinské pravověrné řecko-katolické církve (dále též „UPŘKC“) podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona a podle ustanovení § 67 správního řádu tak, že registrace UPŘKC se zamítá. Ve smyslu § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu je účastníkem řízení navrhovatel a dále podle § 27 odst. 2 správního řádu je účastníkem řízení Církev řeckokatolická, IČ: 73632465, se sídlem Haštalské náměstí 789/4, 110 00 Praha 1. Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b), § 152 odst. 4 a § 90 odst. 5 správního řádu jsem na základě návrhu rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodl

následovně:

**rozklad se zamítá
a napadené rozhodnutí Ministerstva kultury
č.j. MK 53440/2013 OC ze dne 13. 11. 2013
se potvrzuje.**

Odůvodnění:

Rozkladem podaným v zákonné lhůtě se navrhovatel domáhá změny napadeného rozhodnutí tak, že se vyhovuje jeho návrhu a UPŘKC se registruje.

Ze správního spisu byly zjištěny následující podstatné skutečnosti:

Ministerstvo kultury (dále též „ministerstvo“) obdrželo dne 25. 5. 2011 návrh přípravného výboru Ukrajinské pravověrné řecko-katolické církve na registraci UPŘKC (dále též „návrh na registraci“). V souladu s ustanovením § 47 správního řádu zahájilo ministerstvo dnem 25. 5. 2011 správní řízení ve věci registrace UPŘKC.

V rámci registračního řízení byl ministerstvem přezkoumán podaný návrh na registraci a předloženy podpisové archy. Pro účely registračního řízení byly dále na žádost ministerstva vypracovány znalecké posudky, a to znalcem v oblasti ochranných známek, JUDr. Petrem Přehnělem, Ph.D., na posouzení názvu církve z hlediska zaměnitelnosti s názvem jiné již registrované církve a náboženské společnosti, popřípadě s názvem jakékoliv jiné právnické osoby, dále znalcem Mgr. Františkem Fojtíkem pro oblast religionistiky a Filosofickou fakultou Ostravské univerzity pro oblast religionistiky. V průběhu řízení byly rovněž rozeslány osobám uvedeným v podpisových arších odpovědní dotazníky, zda jsou opravdu členy UPŘKC a podepsali předložené podpisové archy. Následně bylo dne 30. 11. 2012 vydáno ministerstvem rozhodnutí o zamítnutí registrace UPŘKC z těchto důvodů: 1) název UPŘKC je zaměnitelný s Církví řeckokatolickou, 2) byla zatajena skutečná povaha vztahu UPŘKC k Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církvi na Ukrajině a Byzantskému katolickému patriarchátu na Ukrajině, 3) údaj uvedený v základním dokumentu UPŘKC ohledně její organizační struktury neodpovídá skutečnosti, neboť ve skutečnosti nemá UPŘKC žádné biskupy, monastýry, archimandrie, metropole ani diecéze, jak uvádí v základním dokumentu.

Proti tomuto rozhodnutí podala UPŘKC v zákonné lhůtě dne 12. 12. 2012 rozklad. Ministryně kultury poté rozhodnutím vydaným dne 8. 3. 2013, čj. MK 12643/2013 OLP, rozhodla o zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí ministerstva a věc vrátila ministerstvu k novému projednání. V rozhodnutí o rozkladu ministryně kultury mj. uvedla, že dospěla k závěru, že rozkladem napadené rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu a tudíž je nepřezkoumatelné, zároveň neshledala zaměnitelnost názvu UPŘKC. Dále uvedla, že z vyjádření UPŘKC a představitelů Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině a Byzantského katolického patriarchátu, které byly v tomto řízení doloženy, vyplývá jejich vzájemná propojenost, avšak pouze v rovině ideové (názorové) spřízněnosti a úzkých vzájemných osobních vazeb a styků jednotlivých představitelů obou církví, nikoliv že prokazatelně existuje konkrétní formální organizační propojení těchto církví a že má tak za to, že existence organizačního začlenění UPŘKC do struktur církve a náboženské společnosti mimo území České republiky nebylo v tomto řízení řádně prokázáno konkrétními důkazy a že v tomto směru je odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí nedostatečné. Zdůraznila, že ministerstvo by se mělo blíže zabývat zkoumáním té skutečnosti, zda základní dokument obsahuje funkční procesní mechanismy pro jmenování a ustavování osob do orgánů církve a v případě, že tyto mechanismy absentují či jsou nefunkční (nerealizovatelné), tak navrhovatele náležitě poučit tak, aby toto mohlo být do základního dokumentu doplněno, neboť jinak nebude církev životaschopná. Na základě výše uvedeného proto podle ustanovení § 152 odst. 4 a § 90

odst. 1 písm. b) správního řádu rozhodla o zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí a vrácení věci ministerstvu k novému projednání, a to za účelem jednoznačného prokázání nebo vyvrácení existence zákonných důvodů pro zamítnutí registrace UPŘKC a následně k novému rozhodnutí, které bude dostatečně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu.

V návaznosti na výše uvedené byl dne 29. 3. 2013 ministerstvu doručen upravený základní dokument UPŘKC, který obsahuje upravený funkční mechanismus pro jmenování statutárního orgánu a Rady věřících. Ministerstvo jako registrující orgán posoudilo opětovně všechny skutečnosti rozhodné pro registraci církve tak, jak mu to ukládá zejména ustanovení § 3, § 5, § 10 a § 14 odst. 1 zákona a správního řádu. Po posouzení předložené spisové dokumentace konstatuje, že návrh na registraci podaly v souladu se zákonem tři fyzické osoby (přípravný výbor), které dosáhly věku osmnácti let, mají způsobilost k právním úkonům a jsou občany České republiky nebo cizinci s trvalým pobytem v České republice. Návrh je těmito osobami řádně podepsán a jsou uvedeny jejich osobní údaje. Návrh na registraci obsahuje základní charakteristiku církve, jejího učení a poslání v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 písm. a) zákona, zápis o založení UPŘKC v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 písm. b) zákona a základní dokument podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona. Ve spisovém materiálu jsou rovněž doloženy podpisové archy s podpisy více jak 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice.

V rámci registračního řízení ministerstvo provedlo rozsáhlá šetření nejen pro prokázání souladu návrhu na registraci s příslušnými ustanoveními zákona, ale rovněž šetření, zda podpisové archy obsahují podpisy 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice, kteří jsou v souladu s ustanovením § 3 písm. b) zákona osobami hlásícími se k UPŘKC. Uvedeným šetřením tak bylo prokázáno, že skutečný počet osob hlásících se k UPŘKC činí celkem 307 osob, a je tak naplněn zákonný požadavek podle § 10 odst. 2 písm. c) zákona.

V souladu s § 14 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona bylo dále ministerstvem posuzováno, zda činnost UPŘKC není v rozporu s podmínkami stanovenými zákonem a zda údaje v návrhu na registraci odpovídají skutečnému stavu věci.

Ministerstvo v rozkladem napadeném rozhodnutí mj. konstatovalo, že klíčové téma Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině - juvenilní justice, se rovněž projevuje v činnosti UPŘKC, viz zpráva o manifestaci za Obnovu rodiny a vzkříšení národa (<http://uprkec.com/cz/clanky/zivot/obnova-rodiny---vzkriseni-naroda/28.-9.-2013/zprava-z-manifestace.html>). Na internetových stránkách UPŘKC dále nalezneme článek Neděle Krista Krále (<http://uprkec.com/cz/clanky/zivot/slovo/nedele-krista-krale.html>), kde je uvedeno: „Celý svět dnes odvrhl Boží zákony a vrhá se do davového šílenství: Rozvody, smilstva, potraty, eutanazie, pornografie, krádeň dětí od rodičů, uctívání zvířat, protipřirozené obcování se stejným pohlavím a kdoví s čím vším...“. Je evidentní, že UPŘKC otevírá na území České republiky problematiku juvenilní justice jako první, neboť v současnosti není juvenilní justice v ČR obecně diskutovaným tématem. I z výše uvedeného lze konstatovat, že je v této rovině zřejmý vliv Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině, kdy UPŘKC na výzvu Byzantského katolického patriarchátu přebírá jako jedno ze svých klíčových témat téma, které není v zemi, kde UPŘKC působí, svou povahou aktuální.

Ministerstvo shledalo, že stejný negativní až nesnášenlivý postoj, jaký zastává Ukrajinská pravověrná řeckokatolická církev na Ukrajině vůči tamní Ukrajinské řeckokatolické církvi (viz např. exkomunikace bývalé a současné hlavy oficiální Ukrajinské řeckokatolické církve, patriarchů Huzara: <http://uogcc.org.ua/cz/letters/article/?article=2050>, a Ševčuka: <http://uogcc.org.ua/cz/letters/article/?article=4646>), zaujímá rovněž UPŘKC k Církvi řeckokatolické v České republice. Ten se významně projevuje ve vyhraněném vztahu UPŘKC k osobě představitele Církve řeckokatolické, exarchy Ladislava Hučka. Osobní útoky na osobu Ladislava Hučka se objevují ve velkém množství podání UPŘKC. Již spolu s podáním návrhu na registraci UPŘKC bylo ministerstvu doručeno první vyjádření UPŘKC ze dne 25. 5. 2011, čj. MK 28577/11 POD, ve kterém je L. Hučko obviňován z manipulace původního registračního řízení Ukrajinské řeckokatolické církve v České republice roce 2003, dále v podání adresovanému pracovníkovi Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě ze dne 8. 6. 2012, čj. MK 34907/12 POD, je uvedeno: „... Hučko se Vás bude snažit ovlivnit vyhanými informacemi, argumenty a zastrašováním, čímž je veřejně znám. Normální slušný člověk nečeká, že církevní hodnostář může tak hrubě očeřovat a veřejně lhát, a proto mu věří. A toho on zneužívá. Dá se očekávat, že Vám zašle spoustu podvržených materiálů, s cílem očernit naši náboženskou menšinu.“ V podání ze dne 10. 6. 2012, čj. MK 37219/12 POD, jsou proti L. Hučkovi vznesena tato obvinění: „Hučko vymýšlí teorie o „těžkých duchovních otřesech“, „rozbíjení rodin“ a „psychických poruchách“, což je trestný čin hrubého očeřování.“ ... „Hučko je naprosto netolerantní a dokonce rozpaluje náboženskou nenávisť, což je trestným činem.“ Podání ze dne 30. 4. 2013 obsahuje následující vyjádření: „NE my, ale Hučko ve skutečnosti klame Ukrajince, aby chodili do jeho rusínské církve. Teď podle jeho teorie ukrajinské věřící podvádí on.“; „Články (jedná se o články z ukrajinského časopisu *Expres* popisující nezákonnou činnost Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině, pozn. ministerstva) byly opublikovány na objednávku, podle podobného principu, jakým působí i Hučko k likvidaci své konkurence.“ V dopise adresovaném České biskupské konferenci, doručeném ministerstvu 7. 5. 2013, je uvedeno: „Hučko není pouze pasivním členem tohoto řízení na objektivních zásadách, ale psychologicky manipuluje úředníky MK s cílem, aby přestupovali státní zákony. Pokud ČBK neodvolá Hučka, který veřejně prohlašuje, že za žádnou cenu nedovolí zákonnou registraci, pak má spoluúčast na tomto procesu netolerance a diskriminace a není to už jen soukromou záležitostí Hučka, ale celé církve katolické, která se dopouští neinkvizice a porušuje zákon o svobodě náboženského vyznání, který patří mezi základní lidská práva.“ Dne 7. 5. 2013, byla ministerstvu doručena žaloba UPŘKC na exarchu L. Hučka podaná církevnímu soudu Církve římskokatolické. V podání je požadováno odvolání exarchy a jako důvody jsou uváděny totožné skutečnosti: krádež bytu a domku vdově paní Kalyně Šutkové a údajná spolupráce exarchy Hučka se Státní bezpečností v době komunismu.

Ministerstvo dále seznalo, že negativní je rovněž postoj UPŘKC k Církvi římskokatolické. Na svých internetových stránkách UPŘKC uveřejnila Otevřený dopis kardinálu Vlkovi, ve kterém je mimo jiné uvedeno: „Jako předseda ČBK jste až fanaticky loboval za vstup České republiky do EU. I dnes – když je už naprosto jasné, že politika EU nás zbavuje státní samostatnosti v ekonomické i v kulturní a morální oblasti a podrobuje náš národ diktatuře nemorálnosti – nadále podporujete tuto globalizační politiku v osobě pana Schwarzenberga. Vy, a celá hierarchie vaší církve, jste zradili Krista i český národ, abyste získali pohodlná místa v nové světové vládě pohrdající Kristem a Božími zákony. Přihlášením se k panu Schwarzenbergovi bohužel znovu potvrzujete svou velezradu.“

Dle názoru ministerstva nesnášenlivý postoj UPŘKC k Církvi řeckokatolické přitom neovlivňují pouze písemná vyjádření UPŘKC, ale i jednání stoupců UPŘKC. Zásahy do výkonu práva projevovat své náboženství nebo víru (čl. 16 Listiny základních práv a svobod) Církve řeckokatolické ze strany UPŘKC jsou doloženy svědeckou výpovědí paní Mgr. Olgy Mandové. Podle svědecké výpovědi paní Mgr. Olgy Mandové ze dne 10. 5. 2013 byla paní Mandová dne 7. 4. 2013 svědkem toho, že věřící Církve řeckokatolické nemohli vyjít ani vstoupit do chrámu sv. Klimenta v Praze v Karlově ulici na bohoslužbu z důvodu demonstrační či agitační akce stoupců UPŘKC. Paní Mandová byla nucena použít jiný vchod do chrámu přes sakristii. V kostele byla svědkem toho, že poté, kdy byl zvenku slyšet silný křik, musel otec Slivocký uvnitř kostela zvýšit hlas a vyzvat věřící, kteří byli zablokováni u vchodu, aby použili jiného východu směrem do nádvoří Klementina. Paní Mandová dále uvedla, že u příležitosti církevních svátků chodí na bohoslužby do tohoto chrámu velké množství věřících, a proto je využíván pro demonstrační a agitační akce, které se pravidelně opakují. Jsou zde pronášena různá náboženská a politická hesla v ukrajinštině, rozdávány pozvánky na různá setkání. Některé rozdávány letáky byly vyslovenou propagací UPŘKC, při agitaci byl na některé věřící vyvíjen nátlak, bylo i vyhrožováno, pro rozšiřování letáků byly využívány i děti.

Ministerstvo shrnulo, že v podáních UPŘKC se objevují soustavná obvinění exarchy L. Hučka a představitelů Církve římskokatolické, která však nebyla doposud doložena žádnými odpovídajícími důkazy ze strany UPŘKC. Dle názoru ministerstva je tedy zřejmé, že UPŘKC svůj negativní postoj vůči jiné církvi promítá do činností, které omezují výkon víry věřících Církve řeckokatolické a zasahují do jejich vnitřních záležitostí, což mimo důkaz svědeckou výpovědí dokládá také podání trestního oznámení ze strany UPŘKC na představitele Církve řeckokatolické, exarchu p. Ladislava Hučka, a exkomunikace papežů Benedikta XVI. a Jana Pavla II.

Ministerstvo dále shledalo, že netolerantní postoj se objevuje rovněž v přístupu UPŘKC k Pravoslavné církvi v českých zemích. I v tomto se shoduje s postojem Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině k pravoslavným církvím na Ukrajině a v Rusku, který vyvrcholil vyhlášením klatby na patriarchu Kirilla (<http://uogcc.org.ua/cz/letters/article/?article=7249>). UPŘKC se opakovaně domáhala sloužení svých bohoslužeb v chrámu sv. Kateřiny v Praze 2, který na základě nájemní smlouvy s hl. městem Prahou užívá pro konání bohoslužeb Pravoslavné církve v českých zemích. Ačkoliv bylo věřícím UPŘKC duchovním Pravoslavné církve v českých zemích opakovaně vysvětleno, že to není možné, vnikli věřící UPŘKC do chrámu sv. Kateřiny a odmítali ho na výzvy oprávněného uživatele opustit. Ze strany věřících UPŘKC posléze docházelo i k výhrůžkám a slovním útokům směřovaným vůči osobě duchovního Pravoslavné církve v českých zemích. Přitom je nutno poznamenat, že magistrát hl. města Prahy nabídl UPŘKC k užívání jiný kostel, který leží v blízkosti Prahy, což však UPŘKC odmítla. Ministerstvo k tomu dodalo, že výše uvedená činnost UPŘKC je doložena svědeckou výpovědí, kterou poskytl ministerstvu dne 20. 6. 2013 pan Mgr. Konstantin Moravenov, duchovní správce pravoslavného chrámu sv. Kateřiny v Praze a duchovní správce Pravoslavné církevní obce v Praze 2/VIII. P. Moravenov v této svědecké výpovědi dále uvedl: „Jedná se o extrémistickou nacionalistickou skupinu, která je agresivní a jejíž členové šíří mezi ostatními církvemi pomluvy a neklid.“ P. Moravenov spolu s ostatními členy jiných církví jsou přesvědčeni, že v případě registrace této skupiny se její aktivity a agresivní chování jejích členů bude stupňovat. „U příležitosti konání velkých církevních svátků (např. v Mikulčicích a na Velehradě) jsou vždy představitelé a členové jiných církví zasypáváni

ze strany UPŘKC pomluvami a jsou jim zasilány výhrušné a obviňující dopisy. Členové UPŘKC také často hledají informace a záminky k tomu, aby mohli zastrašovat členy a představitele jiných církví.“ P. Moravenov dále uvedl, že: „UPŘKC působí rovněž na Ukrajině a v dalších zemích a chce si v České republice vybudovat svou základnu.“

Ministerstvo si rovněž vyžádalo oficiální vyjádření Pravoslavné církve v českých zemích k této věci, které potvrzuje, že se UPŘKC opakovaně domáhá tlakem na vedení Pravoslavné církve v českých zemích možnosti užívat chrám sv. Kateřiny: „Tlak představitelů UPŘKC na vedení pravoslavné církve je na hranici stalkingu.“ Také z vyjádření Hlavního města Prahy, Magistrátu hl. m. Prahy vyplývá, že UPŘKC v průběhu roku 2012 usilovala o přidělení kostela sv. Kateřiny v Praze 2 ke každodenním aktivitám. V tomto vyjádření je dále uvedeno: „Zástupci UPŘKC v neděli dne 21. 4. 2013 dopoledne násilně obsadili kostel sv. Kateřiny a dožadovali se, na základě přechozího dopisu, zaslání hl. m. Praze, vykonat v kostele svoji mši, což jim nebylo současným vypůjčitelem umožněno. Po pohrůžce přivolání policie, opustili zástupci UPŘKC kostel sv. Kateřiny v odpoledních hodinách.“ Magistrát hl. m. Prahy v dopise dále uvádí, že takovéto jednání může být do budoucna skutečností, na základě které nemusí dojít k přidělení žádného sakrálního prostoru UPŘKC.

Ministerstvo pak dospělo k závěru, že veškeré výše uvedené skutečnosti (vyjádření Církve řeckokatolické, svědecké výpovědi, vyjádření Pravoslavné církve v českých zemích, vyjádření Hlavního města Prahy, Magistrátu hl. m. Prahy) však UPŘKC obvykle ve svých vyjádřeních bagatelizuje (např. podání UPŘKC ze dne 27. 9. 2013), nepovažuje je za relevantní a naopak je považuje za podjaté, či učiněné na objednávku exarchy L. Hučka. Dle názoru ministerstva jsou výše uvedené skutečnosti doložené svědeckými výpověďmi a stanoviskem Magistrátu hlavního města Prahy projevem nesnášenlivosti vůči Pravoslavné církvi v českých zemích s cílem narušit její působení, které omezují výkon víry věřících této církve a negativně ovlivňují její fungování.

Ministerstvo z výše uvedené činnosti UPŘKC považuje za zřejmé, že se jedná o církev a náboženskou společnost, která představuje konfliktní společenství, pro které je charakteristický výrazně negativní postoj k vybraným církvím působícím na území České republiky (Církev řeckokatolická, Církev římskokatolická, Pravoslavná církev v českých zemích), Ukrajiny a jiných zemí, k východním naukám (buddhismus, hinduismus) a dalším smýšlením a názorovým hnutím (gender ideologie, svobodní zednáři, homosexualita, aj.). Na tomto základě je potom ze strany UPŘKC rozněcována nenávist a nesnášenlivost k těmto skupinám. Ministerstvo tudíž shledalo, že UPŘKC je svou povahou církví, jejíž činnost v rozporu s § 5 písm. b) zákona popírá nebo omezuje osobní, politická nebo jiná práva fyzických osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání nebo sociální postavení, rozněcuje nenávist a nesnášenlivost z těchto důvodů, podporuje násilí nebo porušování právních předpisů.

Ministerstvo v další části odůvodnění rozkladem napadeného rozhodnutí konstatovalo, že základní dokument církve a náboženské společnosti předkládaný spolu s návrhem na registraci církve a náboženské společnosti musí podle § 10 odst. 3 písm. i) zákona obsahovat informaci o začlenění církve a náboženské společnosti do struktur církve a náboženské společnosti mimo území České republiky. V době, kdy byly vypracovávány znalecké posudky, bylo v základním dokumentu UPŘKC v bodě 9 uvedeno: „V době svého vzniku UPŘKC není administrativně podřízena či začleněna do žádné církve/náboženské společnosti na území České republiky ani

mimo ní. UPŘKC dále ve svém základním dokumentu uvádí, že „... UPŘKC je duchovně, ne však administrativně, spojena s „Ukrajinskou pravověrnou řecko-katolickou církví“ na Ukrajině, jejíž proces registrace probíhá paralelně s procesem registrace UPŘKC“; „V budoucnu, po registraci obou církví, je možná administrativní podřízenost UPŘKC Vrchnímu Arcibiskupovi „Ukrajinské pravověrné řecko-katolické církve“ na Ukrajině. V rámci nového projednání po zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí ministerstva o zamítnutí registrace UPŘKC však došlo ze strany UPŘKC podáním ze dne 29. 3. 2013, ke změně ve znění bodu 9 základního dokumentu, kdy došlo k vypuštění celého textu odkazujícího na Ukrajinskou pravověrnou řeckokatolickou církev na Ukrajině.

Ministerstvo se zabývalo vzájemným vztahem UPŘKC a Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině a došlo k závěru o vzájemném propojení těchto skupin. Dle ministerstva existuje důvodné podezření, že UPŘKC je v ideové rovině i v praktické rovině Ukrajinskou pravověrnou řeckokatolickou církví na Ukrajině silně ovlivňována.

Ministerstvo shledalo, že UPŘKC sdílí všechny charakteristické rysy Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině, jako jsou výrazně negativní postoje k homosexualitě, katolickým a pravoslavným církvím a východním náboženstvím. Tyto postoje nejsou zatím ze strany představitelů UPŘKC formulovány tak vypjatým způsobem jako u Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině. To však lze považovat za účelové jednání ze strany UPŘKC, neboť představitelům UPŘKC je zřejmé, že v rámci registračního řízení je nyní činnost UPŘKC podrobně sledována. Na druhé straně jsou nesnášenlivé postoje Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině prezentovány převážně patriarchou Eliášem, resp. biskupem Metodějem, kteří jsou nejen členy UPŘKC, ale rovněž představují pro UPŘKC ideové vůdce. Představitelé UPŘKC se od těchto postav patriarchy Eliáše, resp. biskupa Metoděje nikdy nedistancovali, ačkoliv na to byli v průběhu řízení tázáni (viz čj. MK 21846/2013 OC, čj. MK 23684/13 POD; čj. MK 27572/2013 OC, čj. MK 29157/13 POD). V této souvislosti lze na mlčení představitelů církve a náboženských společností vztáhnout závěr Evropského soudu pro lidská práva týkající se jednání politiků: „... chování politiků obvykle zahrnuje nejen jejich jednání a projevy, nýbrž rovněž za určitých okolností i jejich opomenutí či mlčení, které se mohou rovnat uchopení pozice a lze o nich hovořit stejně jako o výslovné podpoře“ (odst. 88 rozsudku ve věci H. Batasuna a Batasuna proti Španělsku ze dne 30. 6. 2009).

Ministerstvo konstatovalo, že v souladu s ust. § 5 písm. d) zákona nemůže vznikat a vyvíjet činnost církev a náboženská společnost, která je utajována vcelku nebo v některých částech, stejně jako organizační struktura církve a náboženské společnosti a vazby na zahraniční složky, je-li částí církve nebo náboženské společnosti působící mimo území České republiky. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ve věci rozpuštění Dělnické strany (sp. zn. Pst 1/2009 – 348 ze dne 17. 2. 2010): „pro vyvození závěrů o propojení DS s označenými hnutími, není nutno prokazovat jejich formalizovanou a institucionalizovanou spolupráci, jelikož to objektivně ani není možné, nýbrž postačuje prokázat provázanost faktickou. Tento způsob propojení pak lze dovodit zejména z hlediska pořádání společných akcí, personální propojenosti a dalších aktivit (vzájemná podpora, výměna informací apod.)“. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem považuje ministerstvo za dostatečně prokázané toto faktické propojení UPŘKC a Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině, ač UPŘKC vytrvale tvrdí opak, neboť si je vědoma problematičnosti postavení Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve na Ukrajině v rámci řízení o registraci UPŘKC. Tato obava UPŘKC byla zřejmě důvodem

pro vypuštění celého textu odkazujícího na Ukrajinskou pravověrnou řeckokatolickou církev na Ukrajině ze základního dokumentu, které bylo provedeno UPŘKC po prvním zamítavém rozhodnutí o registraci, které bylo mj. odůvodněno zamíčením skutečného vztahu mezi UPŘKC a Ukrajinskou pravověrnou řeckokatolickou církví na Ukrajině. Stejnou obavou bylo zřejmě vedeno i vyjádření UPŘKC o vyloučení biskupa Metoděje z UPŘKC, pokud to umožní registraci UPŘKC (viz podání UPŘKC ze dne 11. 5. 2013).

Ministerstvo kultury na základě výše uvedeného dospělo k závěru, že základní dokument UPŘKC tak v rozporu s § 10 odst. 3 písm. i) zákona neuvádí skutečnou povahu vztahu UPŘKC k Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církvi na Ukrajině, a UPŘKC v rozporu § 5 písm. d) zákona utajuje vazby na církev působící na území Ukrajiny.

Ohledně možnosti vyvolávání napětí a konfliktů mezi UPŘKC a již registrovanými církvemi i mezi věřícími se rovněž v podání ze dne 23.11.2012 sám pan Stanislav Cigánek vyjádřil, že je možné, že UPŘKC představuje potenciální zdroj napětí. Vzhledem k napjatým vztahům, které již nyní mezi Církví řeckokatolickou, Pravoslavnou církví v českých zemích a UPŘKC panují, je zřejmé, že případnou registrací UPŘKC spolu s oficiálním přihlášením se UPŘKC k Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církvi na Ukrajině, by došlo k dalšímu zhoršení vztahů nejen s Církví řeckokatolickou a Pravoslavnou církví v českých zemích, ale také s dalšími církvemi, které se cítí být podřízeny Vatikánu, či vyznávají jinou než křesťanskou víru. Nehledě na mezinárodní dopad rozhodnutí, ve vztahu k Ukrajině, kde byla registrace Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církve opakovaně zamítnuta.

Na základě shora citované argumentace byla rozhodnutím ministerstva č.j. MK 53440/2013 OC ze dne 13. 11. 2013 registrace UPŘKC zamítnuta podle § 14 odst. 3 zákona a podle § 67 správního řádu. Toto rozhodnutí bylo přípravnému výboru UPŘKC doručeno dne 21. 11. 2013 a ten jej napadl včas podaným rozkladem ze dne 22. 11. 2013, který byl doplněn podáním ze dne 2. 12. 2013. Rozkladem se navrhovatel domáhá změny napadeného rozhodnutí tak, že se vyhovuje jeho návrhu a UPŘKC se registruje. Rozklad je odůvodněn následovně:

„Argumentace k zamítnutí je podaná zaujatě. Všechny argumenty, které jsou znovu uvedeny jako důvod zamítnutí naší registrace, už byly jednou vyvráceny, rozkladovou komisí prověřeny, a tím se staly bezpředmětnými (viz rozhodnutí ministryně Hanákové ze dne 8. 3. 2013). Ministryně Hanáková po jejich vyvrácení požadovala pouze praktické úpravy základního dokumentu, které se týkaly funkčních mechanismů, aby mohla být dovršena registrace. Tyto úpravy jsme provedli (viz dopis z MK OC 22. 3. 2013, viz též naše podání na MK OC 29. 3. 2013 s přílohou upraveného základního dokumentu UPŘKC). V obnoveném šetření nebyly Odborem církví předloženy žádné nové skutečnosti či důkazy, které by nebyly známy již před prvním rozhodnutím. OC v rozhodnutí předkládá svědecké výpovědi, s kterými pracuje jako s důkazy, což je úředně nepřipustné. Rovněž OC předkládá další úředně nepodložená a evidentně nepravdivá tvrzení. Skutečnou příčinou prvního zamítnutí i tohoto dalšího zamítnutí je protizákonné privilegování zájmů katolické církve, která v nás vidí nevídanou konkurenci. Postoje katolické církve, co se týče privilegování jejích zájmů, se projeví i při vymáhání restitucí od státu na úkor českého národa. Leaderi katolické církve ovlivňují odbor církví a tím nám upírají právo na svobodu svědomí a náboženského vyznání. Jednají proti základním lidským právům a mezinárodním chartám. Jde především o exarchu Ladislava Hučka, který veřejně prohlásil, že se postará, aby v žádném případě a pod žádným názvem nebyla naše církev zaregistrována.

Realizace této diskriminační snahy se děje pomocí manipulace a lži s cílem vyvolat vůči naší náboženské menšině negativní postoj. Falešně nás obviňují z netolerance, které se ale v plné míře vůči naší církvi dopouští právě vedení katolické církve. K tomu zneužívají odbor církvi MK. Proto znovu zdůrazňujeme: 1. UPŘKC je křesťanskou náboženskou menšinou, která nenese žádné znaky sekty, Vyznává křesťanské učení s východní tradicí, kterou má podobnou s pravoslavnou církví (viz liturgie Sv. Jana Zlatoustého). Tuto naši charakteristiku potvrzuje znalecký posudek Mgr. F. Fojtíka. 2. Jsme samostatnou církví nezávislou na Vatikánu, Moskvě či Ukrajině. 3. Co se týče názvu, rovněž byly znaleckými posudky vyvráceny všechny námitky o zaměnitelnosti. 4. Co se týče útoku na nás, že jsme netolerantní, odpovídáme: v oblasti homosexuality sdílíme tradiční postoje jako všechny křesťanské církve zaregistrované v ČR. Tento křesťanský postoj zaujímáme i vůči světovým náboženstvím - buddhismu, hinduismu. Žádné nové učení, které by protřečilo křesťanství, nehlásáme. Jsme překvapeni, ale tolerujeme, že v Česku byla odborem církvi zaregistrovaná muslimská obec, jejíž učení se tvrdě přiči českým zákonům a navíc je napojena na zahraniční centra."

V podání ze dne 2. 12. 2013, kterým je rozklad doplněn, je uvedeno mj. následující:

K osobě exarchy Řeckokatolické církve Ladislava Hučka UPŘKC uvádí: „Je faktem, že návrh na registraci Ukrajinské řeckokatolické církve v ČR podaný r. 2003 byl OC zamítnut, a to především z důvodu, že si existenci takové církve nepřál Vatikán reprezentovaný v tomto případě českým exarchou Hučkem. Nebyl důvod, aby se OC v této věci řídil zájmy Vatikánu. Nejde tedy o nějaké nepodložené a bezdůvodné obviňování L. Hučka z naší strany. Poukazujeme na jeho skutečnou činnost poškozující naši menšinu a odporující principům snášenlivosti a tolerance. ... Teorie o zhoubné činnosti UPŘKC spatřily světlo světa v jeho vyjádření z 2. 5. 2012, exarcha Hučko se je snaží podkládat internetovými diskuzemi o destruktivní činnosti UPŘKC, přičemž tyto diskuze vůbec nejsou o UPŘKC; a dále různé články z ukrajinského bulvárního tisku zasílané na OC. ... prvním, kdo vznesl obvinění z klamání Ukrajinců je Hučko, my se v uvedeném citátu naopak proti jeho obvinění bráníme, to je ale podle OC už samo o sobě zločinem. Měli bychom tedy zřejmě mlčet a zahrabat se 10 km pod zem, abychom svou přítomností na povrchu zemském „neomezovali výkon víry“ Hučkovy církve, jenž bezpodmínečnou likvidací své konkurence považuje zřejmě za svou náboženskou povinnost. ... Trestní oznámení u Policie ČR na Praze 6 jsme podali nejen na exarchu Hučka, ale i na ředitelku OC Ing. Bendovou z důvodu zaujatosti a nesnášenlivosti vůči naší náboženské menšině. Vzhledem k tomu, že v té době dosud probíhalo správní řízení o registraci UPŘKC policie po prošetření nakonec nezačala trestní stíhání a odkázala nás na možnost vedení sporu u civilního soudu. ... Poškození UPŘKC se dopustil exarcha Hučko svým tzv. pastýřským listem „Varování před sektou, která samu sebe nazývá UPŘKC“ z 15. 3. 2012, v něm mimo jiné píše: „Kromě jasných bludů jsou znaky jejich falešné mystiky vzpurnost, zatvrzelost a neposlušnost. Sv. Faustýna Kowalská píše: „Satan se může obléci i v šat pokory. Ale co nedokáže nosit a do čeho se neumí vmístit, to je poslušnost.“ ... Oni upadli do velké pasti ... I ďábel ... je otcem lži, věří ale třeba se na získávání věřících do jejich sekty ... - jde o promyšlený psychologický tlak ... je pouze jakousi směsí magie a klamu. Zlý duch někdy může dočasně činit dojem uzdravení ... Potom, co jsme na exarchu Hučka podali za tato nařčení ze spolupráce se zlým duchem trestní oznámení pro rozněcování náboženské nesnášenlivosti, tvrdil vyšetřovatel, že pojem sekta o UPŘKC použil pouze v tzv. věcném smyslu (skupina, která se oddělila od větší náboženské skupiny) a ne ve smyslu pejorativním. Jeho dělení na smysl věcný a smysl pejorativní je však zavádějící, protože právě v tom, co je a není věcné, se názory rozcházejí podle toho jaké má kdo náboženské

přesvědčení. Rozhodující je, zda dochází ke konkrétnímu skutku poškození určité skupiny. My se vyjadřujeme o jiných náboženstvích, ale nesledujeme tím poškození žádné konkrétní skupiny. Hučko však obviňuje nás — konkrétní skupinu křesťanů ze spolupráce se zlým duchem, z psychického poškozování jedinců, rodin atd. a zahrnuje tato obvinění pod pojem sekta. Sleduje tím konkrétní cíl, aby se křesťané vyhýbali jakékoliv komunikaci s námi, aby před námi prchali jak před malomocnými. Z Hučkovy strany jde tedy o konkrétní rozněcování nenávisti a poškozování proti konkrétní skupině. Trestným není samotné použití slova, nýbrž konkrétní čin poškozování určité menšiny, a toho se dopouští právě Hučko i OC vůči nám. ... Odbor církvi inspirován náboženskou nesnášenlivostí exarchy Hučka a přizpůsobuje se zájmům Vatikánu - tedy cizího státu, již dva a půl roku omezuje naši náboženskou svobodu a výkon naší víry tím, že nám nezákonně odmítá registraci. Toto je fakt, konkrétní zjevná skutečnost. Naproti tomu k žádnému omezení Církve řeckokatolické ani pravoslavné nedošlo, nebyla jim námi způsobena žádná škoda. Žaseme nad tímto mistrovským převrácením skutečnosti v tvrzení pravého opaku. Jediné, co pana Hučka dosud jaksi omezuje a traumatizuje, je to že nás dosud nemohl totálně zničit a je nucen dýchat s námi stejný vzduch. Za to se mu velice omlouváme a budeme se snažit dýchat co nejméně. ... Zároveň jako obyvatelé ČR respektujeme zákaz netolerance k jinak smýšlejícím skupinám. To se ovšem nedá říci ani o L. Hučkovi ani o pracovnících OC, kteří nás za naši křesťanskou víru chtějí postihovat a podstatně a závažně omezují výkon naší víry."

K osobě Miroslava kardinála Vlika a Karla Schwarzenberga UPŘKC uvádí: „Náš citovaný dopis kritizuje nepřiměřenou politickou agitaci kardinála Vlika před prezidentskými volbami. UPŘKC nelobovala za žádného kandidáta, ale před prvním a druhým kolem voleb jsme poukazovali na to, že pan ministr Schwarzenberg nereprezentuje křesťanské ani demokratické hodnoty, na něž se odvolává. Pan Schwarzenberg veřejně projevil diskriminační postoj k naší náboženské menšině UPŘKC, a to v pořadu Českého rozhlasu Hledá se prezident.“

Ohledně událostí dne 7. 4. 2013 před chrámem sv. Klimenta v Karlově ulici v Praze 1 UPŘKC uvedla „To že správní řád uvádí možnost dokazování svědeckou výpovědí, neznamená, že každá svědecká výpověď je automaticky důkazem. Důkazem mohou být pouze prokazatelná fakta zjištěná např. výpovědí svědka či jinak. Výpověď paní Mandové ale obsahuje závažná nepravdivá obvinění UPŘKC. ... Žádná akce UPŘKC se zde toho dne ani jindy nekonala ... Letáky propagující UPŘKC ani neexistují. Maximálně mohlo jít o pozvánky na shromáždění za obnovu rodiny - jejich rozdávání před kostelem sv. Klimenta, ale UPŘKC neorganizovala.“

K problematice užívání chrámu sv. Kateřiny v Praze 2 UPŘKC uvedla: „O chrám jsme žádali v době, kdy byl nevyužit. Magistrát jej dal k dispozici pravoslavným, kterým už v Praze dal několik chrámů, a to proto, že UPŘKC není dosud registrována na MK OC; až poté jsme žádali o spoluz užívání chrámu. ... Byli jsme posláni arcibiskupem Simeonem, hlavou pravoslavné církve v ČR, že se máme na místě domluvit o spoluz užívání chrámu. Vstoupení do chrámu je označeno za „vniknutí“. Proč? ... Pan Moravenov byl ještě před třemi roky duchovním Církve řeckokatolické exarchy Hučka, jeho výpověď má podobnou hodnotu jako svědectví paní Mandové. ... Netušíme, na co zde Moravenov myslí, je ale možné, že zde mluví jeho nepokojné svědomí. Totiž Moravenov bydlí v chrámu sv. Kateřiny se svou ženou i dětmi, navíc v nebytových prostorech. ... Žádné násilí jsme nepoužili, ani nebyl kostel (sv. Kateřiny) námi obsazen. Nikdo z Magistrátu nebyl popisované události přítomen ... V našem vyjádření pro OC

ze dne 14. 9. 2013 jsme k tomu uvedli jednotlivá vyjádření představitelů města jsou značně rozporuplná. ... Naše osobní setkání s představitelem církve, arcibiskupem Simeonem, proběhlo vždy ve vzájemném porozumění a ochotě k vzájemné domluvě. Umělé napětí vytváří pan Moravenov a archim. Krupica. S těmito jejich antiekumenickými aktivitami nesouhlasí jejich představený, pravoslavný arcib. Simeon. Tento závažný fakt nikde OC neuvádí. Dle názoru UPŘKC jsou výše uvedené výpovědi i dopis z Magistrátu HLMP, který byl sestaven na základě těchto výpovědí, zjevným činem diskriminace naší UPŘKC."

K vazbám na Ukrajinskou pravověrnou řeckokatolickou církev na Ukrajině a Byzantskému katolickému patriarchátu UPŘKC uvádí: „Nějaké faktické napojení ve smyslu osobních kontaktů jsme nikdy nepopírali. Naopak hned s podáním návrhu na registraci jsme deklarovali duchovní spojení s UP HKC na Ukrajině, s tím, že nejde o jurisdikční spojení a jsme nezávislými církvemi. ... Co se týče oněch faktických kontaktů, tak ty na tomto místě základního dokumentu ani uvedeny být nemohly, neboť na toto místo nepatří. Jejich existence ovšem byla uvedena jinde, např. v základní charakteristice církve, která byla součástí návrhu na registraci, a to tam, kde se mluví o duchovním spojení s církví na Ukrajině atd.“

V souladu s § 152 správního řádu bylo přezkoumáno rozkladem napadené rozhodnutí Ministerstva kultury, jakož i řízení, které rozhodnutí předcházelo, a to zejména s přihlédnutím k námitkám v rozkladu uvedeným.

Konstatuji, že rozkladem napadeným rozhodnutím byla zamítnuta registrace Ukrajinské pravověrné řecko-katolické církve (UPŘKC) dle ust. § 10 zákona, z následujících důvodů.

1) Nebyl splněn požadavek ust. § 5 zákona, podle kterého nemůže vznikat a vyvíjet činnost církev a náboženská společnost, jejíž učení nebo činnost popírá nebo omezuje osobní, politická nebo jiná práva fyzických osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání nebo sociální postavení, a z těchto důvodů rozněčuje nenávisť a nesnášenlivost. Jedná se zejména o negativní postoj k vybraným církvím působícím na území České republiky (Církev řeckokatolická, Církev římskokatolická, Pravoslavná církev v českých zemích), Ukrajiny a jiných zemí, k východním naukám (buddhismus, hinduismus) a dalším smýšlením a názorovým hnutím (homosexualita, gender ideologie, svobodní zednáři, aj.).

2) V rozporu s § 10 odst. 3 písm. i) zákona byla v základním dokumentu UPŘKC zatajena skutečná povaha vztahu UPŘKC k Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církvi na Ukrajině a zejména Byzantskému katolickému patriarchátu, který pravověrné katolické církve sdružuje. UPŘKC tak v rozporu s § 5 zákona utajuje vazby na církev působící mimo území České republiky.

Přezkoumal jsem shora uvedené důvody pro zamítnutí registrace a shledal jsem, že s ohledem na obsah správního spisu lze mít ve smyslu § 3 správního řádu za řádně doložené a prokázané důvody uvedené pod č. 1), zatímco důvody uvedené pod č. 2) nebyly dostatečně zjištěny. Na vysvětlenou zároveň uvádím, že ustanovení § 5 zákona doznalo novelou č. 303/2013 Sb. nepatrných formulačních změn, které beru v potaz, na rozhodnutí však nemají žádný vliv.

Dospěl jsem k závěru, že k naplnění podmínky pro zamítnutí registrace specifikované pod č. 1) došlo zejména v důsledku skutečností, které byly ministerstvem v řízení řádně doloženy.

Konkrétně tak bylo ministerstvem prokázáno, že UPŘKC rozněcuje nenávist a nesnášenlivost především tím, že nad rámec přijatelné náboženské disputace a společenské polemiky hrubým způsobem neuctivě napadá a uráží důstojnost jednotlivých osob a skupin osob, a to konkrétně pro jejich odlišné náboženské vyznání, politické nebo jiné smýšlení. V rozkladem napadeném rozhodnutí je podrobně citována celá řada ve spise založených podání a svědectví o tom, že UPŘKC napadala a obviňovala celou řadu osob a skupin osob ze lži, manipulace, zasahování do činnosti správních orgánů, zrady českého národa, pohrdání Kristem a božími zákony, apod. Rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti ve smyslu ust. § 5 zákona bylo konkrétně prokázáno ve vyjádřeních ÚPŘKC, kterými byli napadeni např. exarcha Řeckokatolické církve Ladislav Hučko (podání z 25. 5. 2011, 8. 6. 2012, 10. 6. 2012, 30. 4. 2013, 7. 5. 2013 a 27. 9. 2013), Miroslav kardinál Vlk (internetové stránky UPŘKC a rozklad), Česká biskupská konference (podání ze 7. 5. 2013, internetové stránky UPŘKC, rozklad), představitelé Pravoslavné církve Konstantin Moravenov a Marek Krupica a dále Olga Mandová, předsedkyně Spolku Ukrajinců a příznivců Ukrajiny v České republice a Kristina Jojková, předsedkyně Svazu Ukrajinek v České republice (rozklad). Další významné skutečnosti svědčící o rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti vůči jiným církvím spočívají v tom, že představitelé a věřící UPŘKC se dopustili narušení bohoslužby Řeckokatolické církve v katedrálním chrámu sv. Klimenta v Praze 1 (svědectví z 10. 5. 2013) a dále nedovoleného obsazení chrámu sv. Kateřiny v Praze 2 (svědectví z 20. 6. 2013), který je oprávněna využívat Pravoslavná církev. V rozkladu či ve správním spise jsem neshledal nic, co by naznačovalo, že ve spise doložená svědecká výpovědi jsou nepravdivé či neúplné a že by tak došlo ke spáchání přestupku dle § 21 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Sdílim názor ministerstva, že problematika mezicírkevního dialogu, náboženských disputací a vzájemné polemiky mezi církvemi je ve své podstatě přirozená a plyne zejména z historických okolností vzniku jednotlivých náboženských vyznání a z odlišných myšlenkových okruhů jejich vyznavačů. S ohledem na skutečnosti prokázané ministerstvem v tomto řízení však nelze dospět k jinému závěru než, že v případě UPŘKC byla překročena hranice, kterou je prostřednictvím ústavního pořádku ČR a mezinárodními úmluvami zajišťujícími dodržování lidských práv a svobod vymezen prostor církvím a náboženským společnostem pro vzájemnou polemiku a soutěživost v rámci získávání věřících, neboť UPŘKC se opakovaně dopouštěla shora popsaného rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti.

Konstatuji, že v rámci řízení o registraci církve k naplnění skutkové podstaty rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti ve smyslu ust. § 5 zákona, zejména pokud směřuje vůči konkrétním církvím a jejich představitelům, není vyžadována taková intenzita škodlivého jednání, jako v případě naplnění skutkové podstaty trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356 trestního zákoníku). V této souvislosti je též nutno vzít v úvahu, že na rozdíl od osob bez vyznání jsou to především představitelé církví a věřící, kteří pocítují subjektivně větší újmu, pokud jsou napadáni a obviňováni, že se dopustili např. těžkých hříchů, pohrdání Kristem a božími zákony, kacířství, apod., a to navíc pokud jsou vůči nim tato urážlivá obvinění vznášena ze strany církve, která dosud nebyla jako církev registrována. Je tu totiž důvodná obava, že po udělení registrace tyto útoky budou ještě intenzivnější, když po dobu řízení o registraci se taková církev přirozeně snaží své útoky mírnit, aby jí v řízení nebylo možno snadno prokázat, že se dopouští rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti ve smyslu ust. § 5 zákona.

Na druhou stranu jsem neshledal, že by v rozporu s § 10 odst. 3 písm. i) zákona byla v základním dokumentu UPŘKC zatajena skutečná povaha vztahu UPŘKC k Ukrajinské pravověrné řeckokatolické církvi na Ukrajině a zejména Byzantskému katolickému patriarchátu, který pravověrně katolické církve sdružuje, a že tak UPŘKC v rozporu s § 5 utajuje vazby na církev působící mimo území České republiky. K tomuto závěru mě vede skutečnost, že v průběhu řízení UPŘKC ve svých vyjádřeních opakovaně přiznávala své vazby v rovině osobních vztahů s představiteli těchto zahraničních subjektů, jakož i vzájemnou ideovou podporu a inspiraci v náboženských a společenských otázkách. Ani v rozkladu není popřáno, že jednotlivé náboženské akce UPŘKC probíhají na podnět Byzantského katolického patriarchátu (např. shromáždění při příležitosti svatořečení Jana Miliče dne 6. 7. 2013 nebo konání manifestace pod heslem „Obnova rodiny – vzkříšení národa“ dne 28. 9. 2013). Spolupráce s těmito zahraničními subjekty probíhá pouze neformálně a v ideové rovině, přičemž nebylo prokázáno jejich organizační propojení. Mám tak za to, že ve smyslu § 5 a § 10 odst. 3 písm. i) zákona UPŘKC nezatajuje skutečnou povahu vztahů k zahraničním subjektům.

Vzhledem k výše uvedenému konstatuji, že byla splněna alespoň jedna podmínka pro zamítnutí registrace UPŘKC a proto nelze než rozklad zamítnout podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu a potvrdit napadené rozhodnutí Ministerstva kultury, kterým se návrh na registraci UPŘKC zamítá.

Závěrem podotýkám, že ustanovení § 2 odst. 1 zákona zakotvuje právo každého svobodně projevit své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu. Odmítnutí registrace církve tedy neomezuje možnost věřících sdružujících se v rámci UPŘKC svobodně se setkávat a vyznávat své náboženství. Registrovaná církev však požívá výhod v oblasti finančního práva (daňové úlevy), jakož i dalších zvláštních oprávnění - např. dle § 6 odst. 3 písm. b) a § 11 zákona může získat oprávnění k výkonu zvláštních práv, která jsou vymezena v § 7 odst. 1 zákona, a to vyučovat náboženství na státních školách, pověřit osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v ozbrojených silách České republiky, v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranné léčení a ochranná výchova, konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky, zřizovat církevní školy, zachovávat povinnost mlčenlivosti duchovními v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství. Status registrované církve přináší rovněž rozsáhlou vnitřní autonomii církvi vůči státu (srov. náleží Pl. ÚS 6/02). V rámci fungování církve a náboženské společnosti jsou tak orgány veřejné moci povinny respektovat autonomii církvi a náboženských společností, což spočívá především v tom, že stát do činnosti církvi a náboženských společností nesmí zasahovat a pokud se aktivita církvi omezí na vnitřní záležitosti, není principiálně možno tato opatření přezkoumávat před státními soudy. Tím je ze strany státu významně omezena možnost regulace činnosti těchto subjektů. Vzhledem k významnému postavení registrovaných církvi je proto zcela na místě, že zákon stanoví velmi přísné požadavky pro registraci a vyžaduje důkladné zkoumání poměrů v církvi, která žádá o registraci, a to včetně zevrubného prověřování, zda se taková církev nedopouští některého z jednání uvedeného v § 5 zákona. Proces registrace tedy slouží k ochraně demokratického charakteru státu a základních lidských práv a svobod. Vzhledem k tomu, že absence registrace církve není překážkou pro výkon svobody náboženského vyznání ve smyslu čl. 15 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a § 2 odst. 1 zákona, pak nelze považovat za nepřiměřené, když je

důsledně prověřováno splnění přísných zákonných podmínek pro registraci církve a náboženské společnosti.

K projednání podaného rozkladu byla svolána ustavená rozkladová komise, která věc komplexně posoudila a na základě výše uvedeného mně navrhla rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení:

Toto rozhodnutí je podle § 91 odst. 1 a § 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, konečné a nelze se proti němu dále odvolat.

Mgr. Daniel Herman, v. r.
ministr kultury

Za správnost vyhotovení:
JUDr. Petr Strupek



Vlasta Jeníčková,

Církev řeckokatolická, Haštalské náměstí 789/4, 110 00 Praha 1

Na vědomí obdrží: Ministerstvo kultury, OC, zde